

Mottagare
Regionstyrelsen

Uppdrag. Revidering av Region Gotlands internationella strategi 2025-2028

Förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Regionstyrelsen beslutar att föreslå regionfullmäktige att godkänna förslaget till Internationell strategi för Region Gotland 2025-2028.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade den 29 januari 2025 att sända förslag till reviderad internationell strategi för Region Gotland 2025-2028 (här benämnd som *förslaget*) på remiss till Region Gotlands nämnder och bolagsstyrelser.

De årliga uppföljningarna av innevarande period har visat att Region Gotlands internationella strategi fyller sitt syfte för inriktning och avgränsning av det internationella arbetet. Därför utgör *förslaget* till reviderad internationell strategi för Region Gotland 2025-2028 huvudsakligen en aktualiserad version. Det som därutöver är nytt är att *förslaget*:

- omfattar hela regionkoncernen,
- knyter an till Regionfullmäktiges prioriteringar i Region Gotlands styrmodell,
- förtydligar regionstyrelsens befogenhet att driva en strategiskt prioriterad fråga internationellt
- lyfter fram kopplingen till Region Gotlands strategiska arbete med smart specialisering
- synliggör de teman som de internationella nätverken arbetar med som Region Gotland är medlem i och visar med vad de kan bidra till i arbetet med Regionfullmäktiges prioriteringar.

Svar har inkommit från Barn- och utbildningsnämnden (BUN), Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN), Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN), Miljö- och byggnämnden (MBN), Socialnämnden (SON), och Tekniska nämnden (TN).

Sammanfattningsvis uttrycker nämndernas remissvar ett stöd för *förslaget* och att Region Gotlands verksamheter använder internationalisering för sin verksamhetsutveckling. Då det inte finns några konkreta medskick kring ändrade lydelse, innehåller det slutliga förslaget till Internationell Strategi för Region Gotland 2025-2028 endast ett fåtal tillägg om säkerhet, digitalisering

och cybersäkerhet och om nulägesbeskrivning, uppföljning och utvärdering.

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen beslutade den 29 januari 2025 att sända förslag till reviderad internationell strategi för Region Gotland 2025-2028 (här benämnd som *förslaget*) på remiss till Region Gotlands nämnder och bolagsstyrelser.

Förslaget utgör huvudsakligen en aktualiserad version av Region Gotlands internationella strategi 2021-2024, där aktualiseringen består i beaktande av Region Gotlands styrmodell och en bedömning av de internationella nätverkens betydelse för Regionfullmäktiges prioriteringar.

Regionstyrelsen efterfrågade synpunkter på *Förslaget* och svar på följande frågor:

- Är strategins mål och prioriteringar tydliga och relevanta för de utmaningar och möjligheter som finns inom det internationella området?
- Hur bedömer ni strategins förslag på samverkan mellan lokala, regionala, nationella och internationella aktörer? Finns det ytterligare åtgärder som bör övervägas för att stärka genomförandet?
- Hur väl bedömer ni att strategin kan bidra till långsiktiga effekter i er verksamhet?

Här redovisas kortfattat inkomna synpunkter från nämnderna på *förslaget* samt nämndernas svar på remissfrågorna. Nämndernas fullständiga svar finns bifogade.

Synpunkter på *förslaget*

- Är strategins mål och prioriteringar tydliga och relevanta för de utmaningar och möjligheter som finns inom det internationella området?

BUN/GVN tillstyrker *förslaget* och anser att det ligger i linje med hur Region Gotland arbetar med internationella möjligheter.

HSN anser att *förslaget* är relevant och har konkreta prioriteringar, att målen skulle kunna göras mätbara och att *förslaget* skulle kunna förstärka områden kring säkerhet, digitalisering, cybersäkerhet.

MBN anser att *förslaget* är tydligare knutet till Region Gotlands styrmodell vilket gör det lättare att se hur det internationella arbetet bidrar till organisationens mål och kunna förstå effekterna av investerade resurser.

SON tillstyrker *förslaget* och anser att det ligger i linje med hur Region Gotland arbetar med internationella möjligheter.

TN anser att *förslaget* är väl förankrat i de mål och prioriteringar som finns i Vårt Gotland 2040 och politiska prioriteringar i styrmodellen. Men TN

efterlyser en beskrivning av nuläget som man önskar se en förflyttning från och att det skulle kunna övervägas att inkludera mer specifika mål för att mäta progression, kvantitativt eller kvalitativt.

- Hur bedömer ni strategins förslag på samverkan mellan lokala, regionala, nationella och internationella aktörer? Finns det ytterligare åtgärder som bör övervägas för att stärka genomförandet?

HSN anser att *förslaget* ger en god struktur för samverkan, och att hälso- och sjukvården skulle kunna dra nytta därav kring ö-läget och kring hantering av framtida kriser.

MBN anser att *förslaget* ger bra stöd i att ha samverkan på olika nivåer och mellan olika aktörer, därtill finns arbetssättet beskrivet för att nå målen.

TN anser att *förslaget* konkret beskriver ansvar och befogenheter och vilka internationella nätverk som Region Gotland ska interagera med, vilket ger ledning och avgränsning.

- Hur väl bedömer ni att strategin kan bidra till långsiktiga effekter i er verksamhet?

HSN anser att hälso- och sjukvården som Region Gotlands största verksamhet hade kunnat omnämnas med exempel.

MBN betonar vikten av att Region Gotland är en förebild på Gotland avseende internationella relationer och att internationellt arbete fyller på Region Gotlands egen kompetens. Konkret kan internationellt utbyte bidra till lösningar på Gotland.

TN anser att *förslaget* skulle ha kunnat skapa ytterligare relevans för förvaltningarna som har primärkommunala uppdrag genom att beskriva mer ingående förväntan på de förvaltningarnas bidrag till det internationella arbetet.

Övrigt

HSN anser att Internationell Strategi för Region Gotland skulle kunna kompletteras med en tydlig vision och harmoniseras med Vårt Gotland 2040.

MBN påtalar att de tidigare stimulansmedlen för deltagande i de prioriterade internationella nätverken i Internationell Strategi för Region Gotland inte finns längre. Det kan minska möjligheterna till att bredda representationen i nätverken och kontinuiteten i deltagandet i de internationella nätverken.

SON nämner den nya socialtjänstlagen och dess inverkan på att driva utvecklingsarbetet, vilket i nuläget försvårar för en verksamhetsprioritering av internationella samarbeten och projekt.

TN föreslår att uppföljningen av den internationella strategin bör ske vid ett delår i stället för i samband med årsredovisningen, då förvaltningarna är hårt belastade då.

Bedömning

Samtliga inkomna remissvar ger stöd för *förslaget*s mål och prioriteringar, samverkan och internationella utbyten. Därtill finns det några önskemål om ytterligare vägledning i *förslaget* som handlar om förutsättningar för genomförandet i respektive förvaltning.

Konkret finns det några synpunkter som tarvar ett bemötande, och i några fall även en justering av *förslaget*:

- **Uppföljning av Region Gotlands internationella strategi vid delår istället för i samband med årsredovisningen:**

Det finns inget som hindrar att den internationella strategins uppföljning sker i annan ordning än genom årsredovisningen. Samtidigt finns det en fördel med att hålla det inom ramen för årsredovisningen: det finns tydliga rutiner. Det finns en tydlig tidplan. Det följer årshjulet för verksamhets- och budgetplanering. Sammantaget motiverar det att behålla ordningen med uppföljning i samband med årsredovisningen.

Åtgärd i *förslaget*: ingen åtgärd.

- **Framtagande av en nulägesbeskrivning och mer specifika mål**

Det finns anledning att betänka hur Region Gotland i sin omvärldsbevakning kan ta tillvara erfarenheterna av vårt eget internationella arbete mer. Regionstyrelseförvaltningen kan tillsammans med de andra förvaltningarna återkomma med former för en sådan insats. Det skulle kunna handla om en nulägesbeskrivning av status i förhållande till strategins mål.

Respektive nämnd och styrelse får själva bedöma relevansen av att utforma delmål, eller mer specifika mål. Regionstyrelseförvaltningen kan stödja i framtagandet av delmål.

Åtgärd i *förslaget*: tillägg under rubriken 2.3 Uppföljning och utvärdering om att i samband med Region Gotlands årliga omvärldsbevakningsdag bidra med sakkunskaper om Region Gotlands internationella åtaganden.

- **Förtydligande av den internationella strategins koppling till Vårt Gotland 2040**

Vårt Gotland 2040 är ett styrdokument som ingår i Region Gotlands styrmodell. I *förslaget* är det tydligt att den internationella strategin kopplar an till styrmodellen. Därmed finns kopplingen.

Däremot finns det anledning att synliggöra det internationella arbetet i samband med de årliga evenemangen RUS-konferensen och omvärldsdagen. Det finns även anledning att ta tillvara erfarenheterna av Region Gotlands internationella arbete i kommande revideringar av Vårt Gotland 2040.

Åtgärd i *förslaget*: ingen åtgärd.

- **Förstärkning av *förslaget* med säkerhet, digitalisering, cybersäkerhet.**

Omvärldsläget har förändrats på ett genomgripande sätt. Frågor som handlar om säkerhet, digitalisering och cybersäkerhet griper in i samtliga Region Gotlands verksamhetsområden. Det påverkar även formerna för internationellt arbete. Det pågår omfattande harmonisering av säkerhet, digitalisering och cybersäkerhet på EU-nivån och nationellt.

Åtgärd i *förslaget*: infoga en lydelse under rubriken Förutsättningar om att Region Gotland i sina internationella åtaganden och engagemang underbygger dem med säkerhet, digitalisering och cybersäkerhet.

Sammanfattningsvis uttrycker nämndernas remissvar ett stöd för *förslaget* och de uttrycker att Region Gotlands verksamheter använder internationalisering för sin verksamhetsutveckling. Då det inte finns några konkreta medskick kring ändrade lydelse, innehåller det slutliga förslaget till Internationell Strategi för Region Gotland 2025-2028 endast ett fåtal tillägg om säkerhet, digitalisering och cybersäkerhet, nulägesbeskrivning, uppföljning och utvärdering.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

Enligt rutinen "Fördjupat handläggarstöd – konsekvensanalys av tvärperspektiv i tjänsteskrivelse", version 1.0, framtagen den 31 januari 2022, ska en konsekvensanalys genomföras i ärenden om bland andra regionens planer, program, policyer.

Internationell strategi är ett koncernövergripande styrdokument. Därför gjorde regionstyrelsen en bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv i samband med remissen av *förslaget*. Inkomna synpunkter på *förslaget* och justeringar därifrån är inte av en sådan art att det kräver en ny bedömning av tvärperspektiven.

Här följer konsekvensanalysen.

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Det finns inget lagmässigt som hindrar en primärkommun från att ta fram en internationell strategi.

2. Ekonomiskt perspektiv

Den praktiska tillämpningen av strategin kan medföra kostnader avseende arbetstid och för att delta i utbyten och samarbeten. Samtidigt kan

tillämpningen av strategin medföra resurser till Region Gotland i former av extern expertis och extern finansiering.

3. Barnperspektiv

Samtliga barn på Gotland kan komma att beröras i tillämpningen av strategin, inte minst genom externfinansierade insatser inom ramen för EU-projekt eller internationella utbyten via ERASMUS+, eller insatser som syftar till att förbereda unga gotlänningar för en internationell arbetsmarknad. Strategins mål är dock på en övergripande nivå. Det kan vara lämpligt i framtagnad av konkreta insatser att beakta barnens åsikter.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att förslaget kan i aktiviteter som genomförs med strategin som stöd få olika konsekvenser för kvinnor och män, flickor och pojkar, och för personer med annan könsidentitet. Förslaget till Internationell strategi efterfrågar i uppföljningen av strategin att könsuppdelad statistik ska redovisas, där så är möjligt, för representation och resurser. Det kan vara svårt att få en rättvisande bild av jämställdhetskonskvenserna med en sådan avgränsning. Likväl bedömer förvaltningen att det på strateginivå är vad som är rimligt att begära inom ramen för strategins uppföljning. I det konkreta genomförandet av aktiviteter, där kan en fullskalig jämställdhetsintegrering, med exempelvis 4R-modellen, utgöra ett naturligt inslag.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att strategin kan i sin tillämpning få genomslag i alla delar av Gotland, beroende av deltagande i aktiviteter och av förmedlade bilder av Gotland som marknadsförs inom ramen för konkreta åtgärder. Det går inte på förhand bedöma i vad mån det kan gynna eller missgynna någon geografisk del av Gotland. Strategin i sig omfattar hela Gotland och Region Gotlands samtliga verksamheter.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att strategin kan medföra negativa effekter för klimatet och miljön genom resande för att delta i utbyten och samarbeten, och positiva effekter genom de nyttor som faller ut av deltagande i internationella utbyten och samarbeten och den ökade tillgängligheten till extern sakkunskap.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-07-28

Bilaga Samtliga inkomna remissvar 2025-07-28

Bilaga Slutligt förslag Region Gotlands internationella strategi 2025-2028

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör